

Z histórie VÚDPaP-u

VÚDPaP

VÚDPaP bol zriadený uznesením Predsedníctva Slovenskej národnej rady z 26. novembra 1963 s účinnosťou od 1. januára 1964. Myšlienku založiť pracovisko zamerané na psychologický výskum dieťaťa presadil docent PhDr. Miroslav T. Bažány, ktorý sa stal aj jeho prvým riaditeľom. Ústav od začiatku pracoval v rezorte školstva, od roku 1968 plní úlohu jeho zriaďovateľa slovenské ministerstvo školstva. Až do roku 1992 mal ústav pôsobnosť pre celé vtedajšie Československo.

K úlohám VÚDPaP zakotveným v prvom štatúte patrili:

- výskum utvárania psychiky dieťaťa a sociálnej determinácie tohto procesu,
- výskum psychického vývinu postihnutých detí a detí s poruchami učenia a správania,
- rozpracúvanie základných teoretických otázok psychologickú výchovnej starostlivosti o deti a mládež a odborné riadenie Psychologickej výchovnej kliniky v Bratislave,
- sústreďovanie vedeckých informácií z oblastí detskej psychológie, patopsychológie a sociálnej patológie,
- vývoj, overovanie a štandardizácia psychodiagnostických metodík.

Posledná úloha si krátko po založení ústavu vyžiadala vznik samostatného pracoviska (Psychodiagnostické a didaktické testy, n.p. – dnes Psychodiagnostika, a.s.), bola preto zo štatútu vypustená. K Psychologickej výchovnej klinike v Bratislave začali pribúdať ďalšie v ďalších mestách, až vznikol celý systém výchovného poradenstva. Od roku 1976 sa jeho jednotlivé pracoviská nazývajú pedagogicko-psychologickými poradňami, v českej republike tak fungujú dodnes. Na Slovensku sa od 1.9.2008 premenovali na centrá pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie. VÚDPaP bol poverený ich metodickým riadením.

Pri svojom vzniku mal ústav 25 pracovníkov, o päť rokov neskôr 57, v roku 1989 už 74. V roku 1993 bol počet znížený na 50 a okolo tohto čísla sa pohybuje dodnes. Štruktúra ústavu prechádzala zmenami, no prvých 25 rokov patrili ku kľúčovým organizačným jednotkám oddelenie vývinovej psychológie, oddelenie detskej patopsychológie, oddelenie sociálneho vývinu a stredisko vedeckých informácií (s odbornou knižnicou). Od roku 1966 vydáva VÚDPaP odborný časopis [Psychológia a patopsychológia dieťaťa](#).

V roku 1989 sa vtedajší predstavitelia Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky rozhodli ústav zrušiť, a to napriek protestom vedeckej komunity i odbornej verejnosti. Podľa ich názoru mala psychológia viac pomáhať plniť úlohy socialistickej pedagogike, preto ústav zlúčili s Výskumným ústavom pedagogickým a podriadili jeho vedeniu (vznikol Výskumný ústav pedagogický a psychologický). Táto situácia trvala presne rok. Ku dňu 1.7.1990 minister školstva SR obnovil samostatnosť oboch pracovísk.

Od roku 1991 sa VÚDPaP zapojil do grantového systému MŠVVaŠ SR a SAV, v rámci ktorého patril k najúspešnejším psychologickým pracoviskám. Do roku 2010 vyriešili jeho pracovníci tridsaťpäť [úloh schválených Vedeckou grantovou agentúrou](#). Keďže finančné prostriedky VEGA sú určené iba vysokým školám a ústavom SAV, v ďalšom období sa ústav do tejto grantovej schémy nezapájal.